

Ik heb vanochtend wat muziek meegenomen, twee Cd's. Ik kan ze u helaas niet laten horen. En wees gerust, dit wordt ook geen verkooppraatje om deze Cd's te kopen.

Ik wil u graag wat over deze muziek vertellen. Want hoewel de twee muziekstukken in heel verschillende tijden gecomponeerd zijn, hebben ze toch één belangrijke overeenkomst: deze Cd's bezingen beiden het lijden en de kruisdood van Jezus Christus.

Laat ik beginnen met de bekendste: de Mattheüs-Passion van Bach, voor het eerst opgevoerd op Goede Vrijdag van het jaar 1729 te Leipzig, en ieder jaar weer volop in de belangstelling als 'mee-zing-Mattheus' uitvoering.

De tweede CD is een stuk recenter en deze muziek verscheen bijna 50 jaar geleden, in 1970: een rock-opera over Jezus' lijden en dood: Jesus Christ Superstar. Deze muziek is op dit moment weer heel actueel: want de gelijknamige musical is weer te zien in Nederland, met de 73-jarige Ted Neeley als Jezus. Hij was ook Jezus in de film.

Twee Cd's, 2 muziekstukken, geschreven over het lijden en dood van Jezus, en beiden uitgevoerd op een Goede Vrijdag. Religieuze muziek dus.

Maar wat mij bij beluistering van deze werken opviel, is dat ze nog één belangrijke overeenkomst hebben: er lijkt iets te ontbreken!

In deze muziek wordt natuurlijk uitgebreid verhaald over de twee laatste dagen van Jezus, die een afscheidsmaal houdt met zijn vrienden, hoe Hij wordt verraden door één van hen, waarna men Hem gevangen –neemt en Hij veroordeeld wordt en hoe Hij tenslotte aan het kruis sterft. Witte Donderdag, Goede Vrijdag.

En dan stopt de muziek.

Maar de evangelieverhalen gaan toch zeker verder, sterker nog, die bereiken hier pas hun climax. Weet u, bij deze muziek ontbreekt het mysterie van Pasen!

Slechts indirect en heel kort wordt iets aangegeven van die derde dag: van de vreugde van Pasen. Net als bij The Passion, afgelopen donderdag opgevoerd in de Amsterdamse Bijlmer. We mogen zelf kiezen of het verhaal hier eindigt, met de dood van Jezus. En dat is liturgisch natuurlijk wel te begrijpen, want de muziekstukken zijn bedoeld voor de Goede Week en niet voor Pasen zelf, maar theologisch en exegetisch is het toch wel opmerkelijk. Want al die gebeurtenissen aan het einde van Jezus' leven, ze ontleen juist pas hun bijzondere betekenis door het daaropvolgend mysterie van Pasen.

Want laten we wel bedenken: niemand heeft tijdens die laatste dagen van Jezus' leven iets over Hem vastgelegd, er was geen krant die dit bericht bracht,

er zijn geen buiten-Bijbelse bronnen over de kruisdood van die man uit Nazareth te vinden. Waar deze Cd's stoppen, wanneer Jezus sterft aan het kruis, daar lijkt het succesverhaal van deze Messias uit Palestina ten einde. En gedesillusioneerd gaan zijn volgelingen naar huis. Het is over en uit.

Of toch niet: want opeens doen daar die verhalen de ronde van enige vrouwen, die een leeg graf hebben gevonden, hun Heer is verdwenen. Aanvankelijk probeert men dit nog af te doen met "beuzelpraat van vrouwen". Maar wanneer er ook enkele 'stoere' mannen zijn gaan kijken, kunnen ook zij niets anders doen dan diezelfde zogenaamde beuzelpraat verkondigen: Jezus is verrezen!

Het grote nieuws verspreidt zich als een lopend vuur onder al die teleurgestelde volgelingen. En al spoedig komen er meer verhalen over de verrezen Heer, ja, zelfs vanuit Emmaus komen er prachtige berichten binnen. En zo wordt deze uitgebluste mensen opeens de ogen geopend, gaat het Paaslicht voor hen schijnen, gaat de Geest over hen waaien.

En er komen nieuwe verhalen:

"Weet je nog, die avond vlak voor zijn dood, wat Hij ons allemaal verteld heeft?"

"En wat zei Hij niet allemaal tegen Pilatus en tegen die wenende vrouwen?"

De Paasverhalen groeien tot Passieverhalen, worden vandaar tot intochtverhalen, er komt meer bij: Bergrede-verhalen, parabelverhalen, wonderverhalen, doopverhalen, ja zelfs kerstverhalen. Vanuit het wonder van de Paasochtend ontstaat al verhalend en vertellend het levensverhaal van Jezus, zijn Evangelie.

Want de leerlingen hebben het begrepen, hun geloof heeft hen de ogen geopend: dit mysterie van Pasen maakt hen duidelijk dat deze man uit Nazareth werkelijk de Messias, de Christus is, Zoon van God. Door de gebeurtenissen op de Paasochtend, door zijn opstanding uit de dood is het levensverhaal van Jezus een waarlijk geloofsverhaal geworden.

En daarmee is het verhaal van deze paasochtend heel nadrukkelijk de kern van ons geloof, de basis van ons christen-zijn!

Laat ik dan vanochtend een echte paas-vraag stellen:
durven wij te geloven dat Jezus verrezen is?

Ik vraag niet of we het allemaal zeker weten, of we het kunnen bewijzen, ik vraag niet of we het allemaal echt begrijpen, maar gewoon, of we het geloven. Dat vinden we veelal een erg moeilijke vraag, met die vraag weten we vaak niet zo goed raad. Terwijl de vier evangeliën er volstrekt duidelijk over zijn: Jezus is verrezen, Hij is uit de dood opgestaan. Natuurlijk, ook de evangelisten konden dit niet bewijzen, wisten dit niet te verklaren, of zelfs maar begrijpen, maar ze durfden hier wel van getuigen. Door de verrijzenis van Pasen is de dood aan het kruis overwonnen.

En daarvan is eigenlijk het hele evangelie getuigenis. Telkens weer verhaalt Jezus van een nieuw leven na dit aardse bestaan, onophoudelijk vertelt Hij over het Huis van de Vader, waar we allemaal welkom zijn. En daarmee is Jezus' opstanding uit de dood toch waarlijk Blijde Boodschap voor ons allen geworden. Want we mogen geloven dat uiteindelijk de dood niet het laatste woord heeft. We mogen geloven dat er iemand is, die in leven en dood met ons is: God zelf.

Beste mensen, zonder de gebeurtenissen van de Paasochtend, zonder het mysterie van Jezus' verrijzenis zouden er natuurlijk nooit Passionen over Jezus' lijden gecomponeerd zijn, zouden deze twee muziekstukken eenvoudigweg niet bestaan hebben. Want hun uiteindelijke betekenis en diepgang ontlenen ze aan het wonder van Pasen. Daarom heb ik ook een derde CD meegenomen, geen Passie- maar een echte Paas-CD. Want er is één oratorium dat op uitbundige wijze verhaalt van het wonder van Jezus' verrijzenis: de Messiah van Händel, met daarop die bekende paasjubelzang: het Halleluja. Halleluja, De Heer is verrezen, de dood is overwonnen. Halleluja. Ik wens u allemaal een heel Zalig Pasen. AMEN

Pastor Guido Dieteren, Pasen 2018